

Koolivõrgu uuringutest Pärnu maakonnas

POLi XXVI augustiseminar

Mihkel Laan
OÜ Cumulus Consulting
28. august 2020

Näiteid haridusvaldkonna töödest (alates 2018)

- Häädemeeste valla haridusvaldkonna arengukava aastateks 2019-2022 (2018)
- Pärnu haridusteenuste vajaduse prognoos aastani 2040 (2019)
- Tori valla haridusvõrgu korrastamise ja arendamise analüüs (2019)
- Lääneranna valla haridusvõrgu arengukava (2020)
- Põhja-Pärnumaa haridus- ja noortevaldkonna arengukava aastani 2040 (2020)
- Tallinna haridusstrateegia 2020-2030 (2020)
- Türi valla haridusvaldkonna analüüs ja pikaajalise teenusvajaduse prognoos (2020)
- Kose valla haridusvaldkonna arengukava aastani 2040 (2019)
- Harku valla koolivõrgu eksperthinnang (2018)
- jne

Koolivõrgu arendamise ja korrastamise küsimused

- **Nõudlus/teenusvajadus**, <https://www.stat.ee/rahvastikupyramiid/>
- **Kättesaadavus** – minu maja-10-15-20-25 km?
- **Taristu** – 10m² vs 20m²? Kaasav haridus? Hoonete sobivus?
- **Finantsid** – G pealemaksmine? Juhtimine? Riigi raha/ õpetajate palk? Efektiivne haldus?
- **Sisu** – Juhtide/õpetajate vanus/järelkasv? Fokusseerimine? Oma õpetaja vs külalislektor? Tugispetsialistid? ...

Suurem pilt I

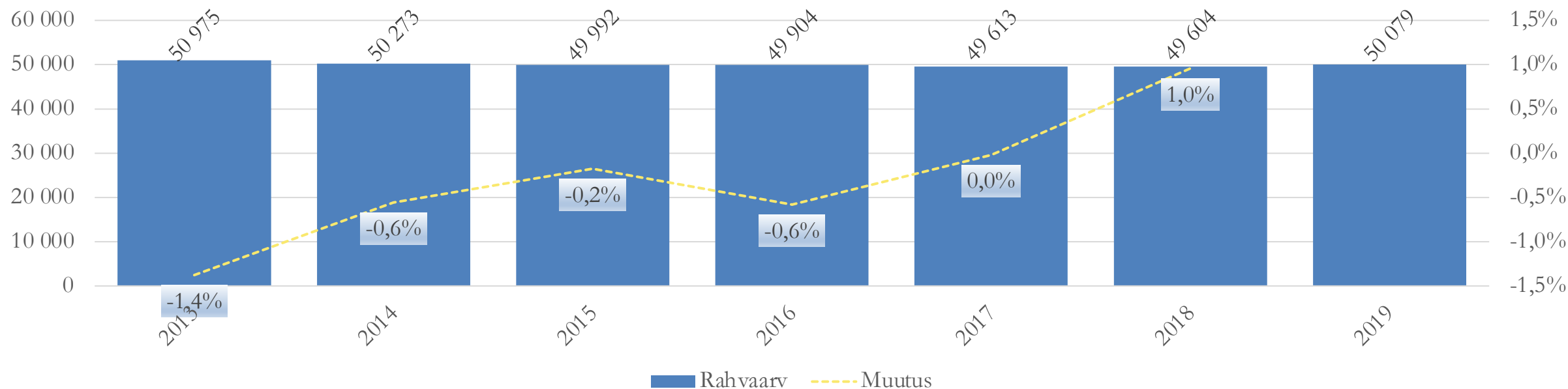
- Koolivõrgu optimeerimine on aktuaalne kogu maailmas ja seda on analüüsitud arenenud riikides OECD egiidi all.
- Ekspertid rõhutavad, et koolivõrgu korrastamise kõige olulisem ajend peaks olema **hariduse kvaliteet** ehk keskendumine peaks eelkõige koolivõrgu korrastamisega kaasnevatele võimalustele parandada kvaliteeti ja haridusvalikuid.
- Tihti on aruteludes liigselt keskendutud transpordi- ning finantsküsimumustele, samuti ka emotsioonidesse. Takerdutakse ka olemasolevatesse koolimajadesse, mida iga hinna eest püütakse säilitada. Seetõttu on liigne kulu majadel ja investeeringutel ning vähem panustamist inimestesse ja sisutegevustesse.

Suurem pilt II

- Kuna Eesti koolivõrk on kujunenud nõukogude ajal agrotööstuskomplekside tingimustes, vajab meie koolivõrk ka struktuurseid muutuseid.
- Eesmärgina kvaliteedi parandamine ja haridusvalikute suurendamine on õige, kuid eelmiselt süsteemilt pärandatud koolivõrgu sisuline parandamine nõuab ka vormilisi muutusi.
- Nõukogude ajast pärit 1.-12.klassiline ühes koolis õppimise vorm ei ole enam jätkusuutlik. Õpilaste arvu pidev vähenemine maapiirkondades nõuab teistsuguseid lahendusi. Õppe-kasvatustöö võiks rohkem fokusseeruda ja keskenduda kooliastmeti.
- Üks kool 1.-9.klassini võib olla mugav lapsevanematele, kuid õpilaste arengule võib kooliastmeti kooli muutmine kasuks tulla. Otstarbekas oleks progümnaasiumi piisava õpilaste arvu korral käsitleda 1.-6.klassist lahus.
- Riiklik haridusstrateegia 2021-2035 sätestab, et kahaneva rahvastikuga piirkondades tuleks kolmas kooliaste koondada omavalitsuste tõmbekeskustesse.

Rahvaarv Pärnu maakonnas ja Pärnu linnas

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Muutus
Saarde	5 363	5 176	5 035	4 958	4 873	4 722	4 627	-14%
Häädemeeste	5 095	4 978	4 970	4 983	4 982	4 985	4 941	-3%
Põhja-Pärnumaa	9 167	8 993	8 788	8 667	8 561	8 435	8 381	-9%
Tori	11 965	11 862	11 759	11 720	11 716	11 694	11 875	-1%
Kihnu	728	715	695	701	701	702	706	-3%
Lääneranna	6 192	6 001	5 822	5 708	5 602	5 494	5 438	-12%
Pärnu linn	53 325	52 627	52 302	52 004	51 730	51 649	51 888	-3%
Pärnu maakond	91 835	90 352	89 371	88 741	88 165	87 681	87 856	-4%
Pärnu linn	50 975	50 273	49 992	49 904	49 613	49 604	50 079	-2%
Pärnu täpsusega	-2 350	-2 354	-2 310	-2 100	-2 117	-2 045	-1 809	-23%

Elanike arv 2020/2030/2040

- **Häädemeeste vald:** 4900 – 4800 - 4600
- **Lääneranna vald:** 5200 – 4300 - 3500
- **Põhja-Pärnumaa vald:** 8200 – 7000 - 5700
- **Pärnu linn:** 50 000 - 48 000 – 45 000
- **Tori vald:** 11800, stabiilne...
- **Saarde vald:** 4500 – ilmselt alla 4000 – ilmselt alla 3500
- Kihnu on Kihnu 😊

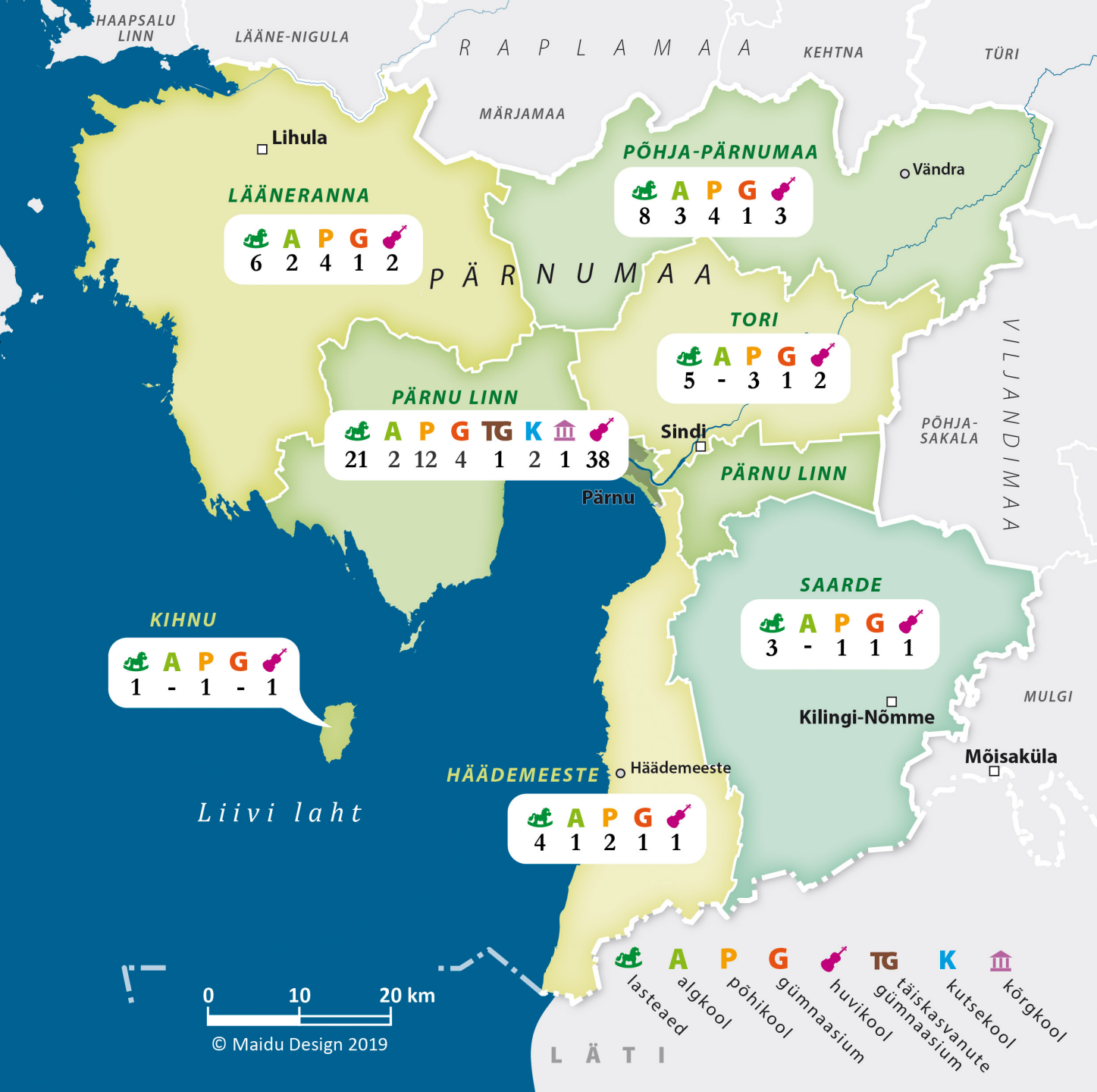
Põhikooliealiste arv 2020/2030/2040

- Häädemeeste vald: 440 – 400 - 370
- Lääneranna vald: 410 – 310 - 210
- Põhja-Pärnumaa vald: 670 – 630 - 470
- Pärnu linn: 5200 – 4500 – 3900
- Tori vald: 1200 – 1150 - 950

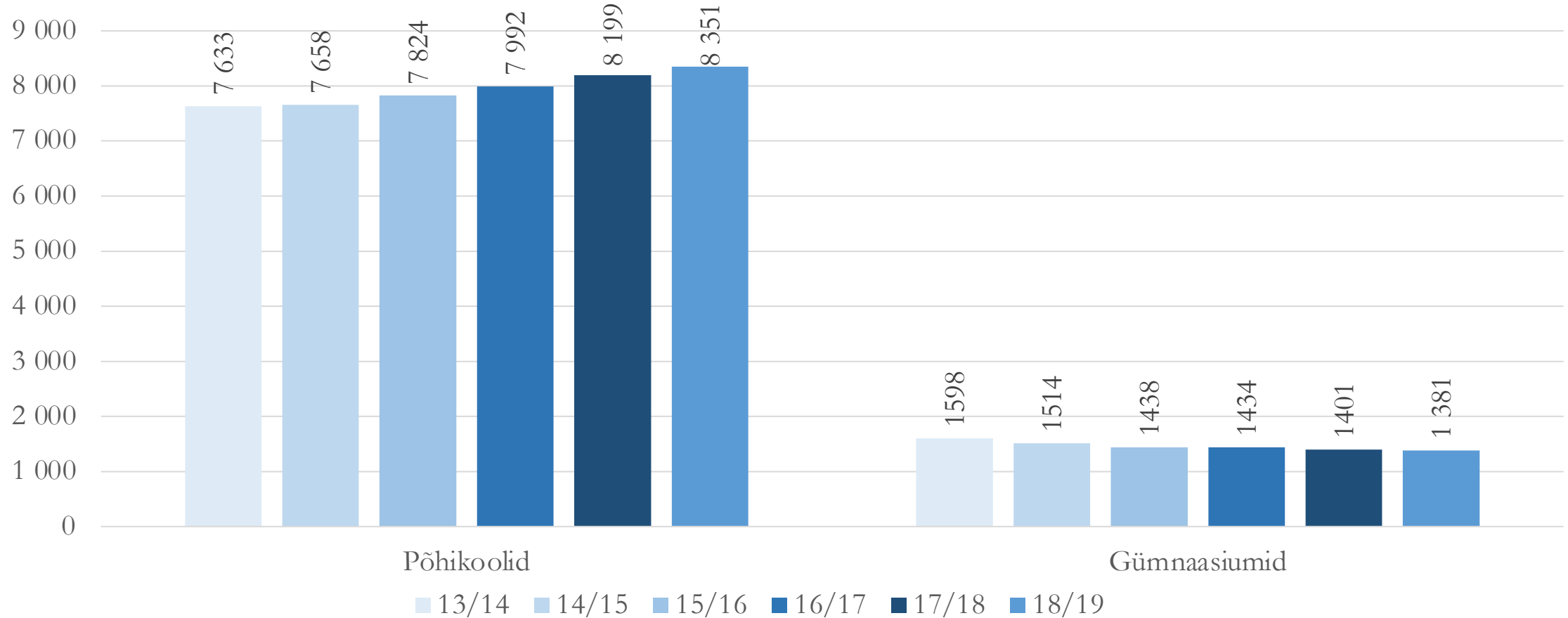

Haridusasutused Pärnu maakonnas

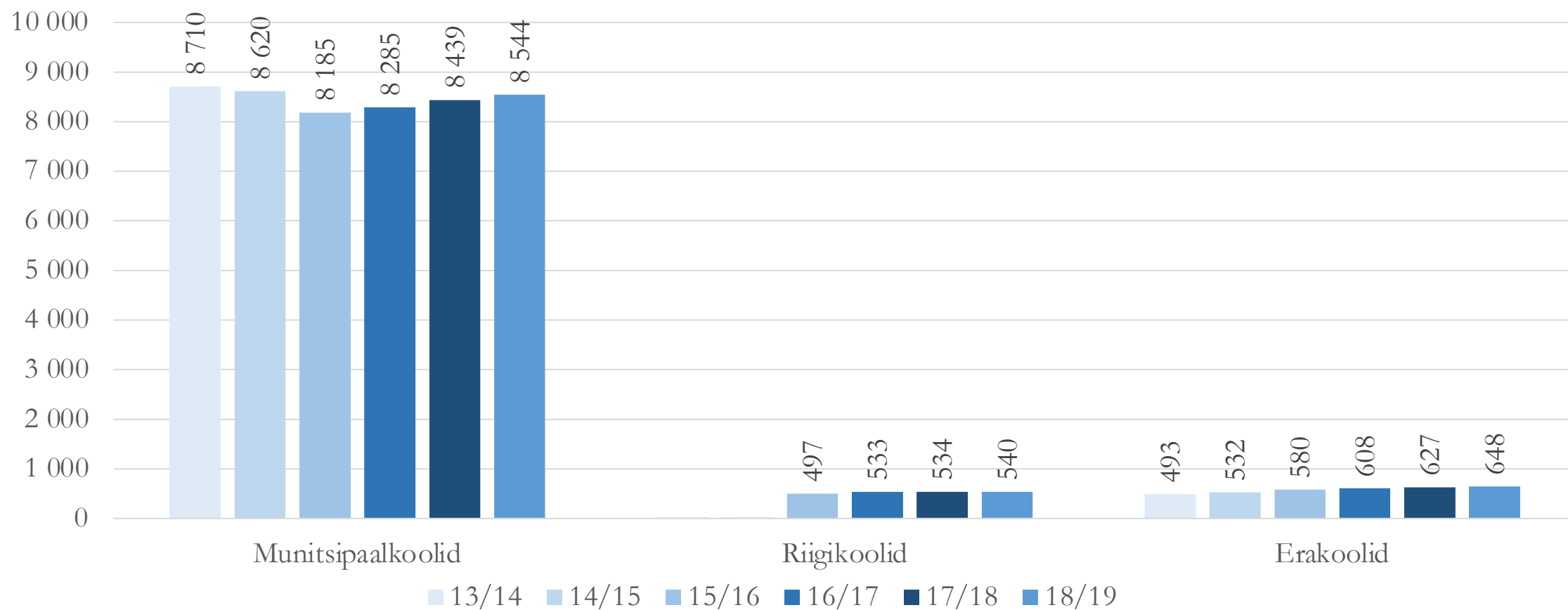
Pärnu maakond	Algkool	Põhi-kool	Gümnaasium	Koolid kokku	Laste-aed	Huvi-kool
13/14	16	24	13	53	49	44
14/15	15	24	12	51	49	44
15/16	10	26	10	46	48	46
16/17	10	27	9	46	49	45
17/18	8	27	9	44	49	47
18/19	8	27	9	44	48	48

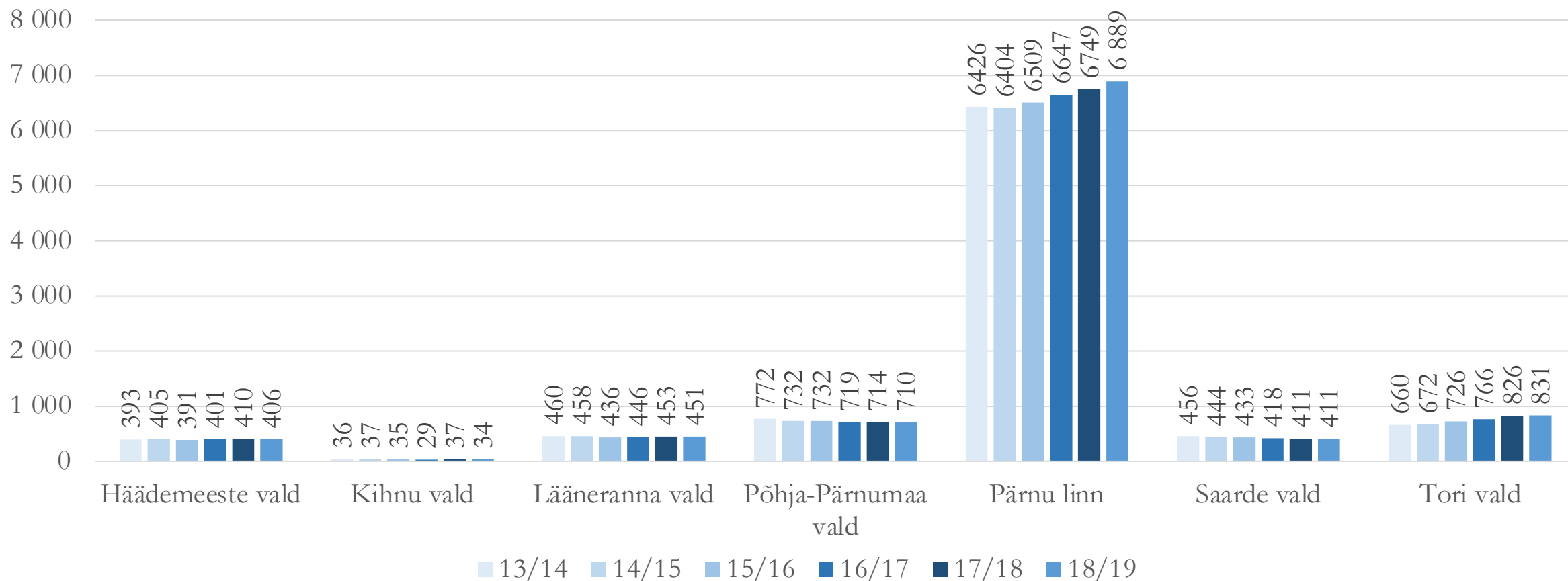
Õpilaste arv Pärnu maakonnas põhikoolis ja gümnaasiumis

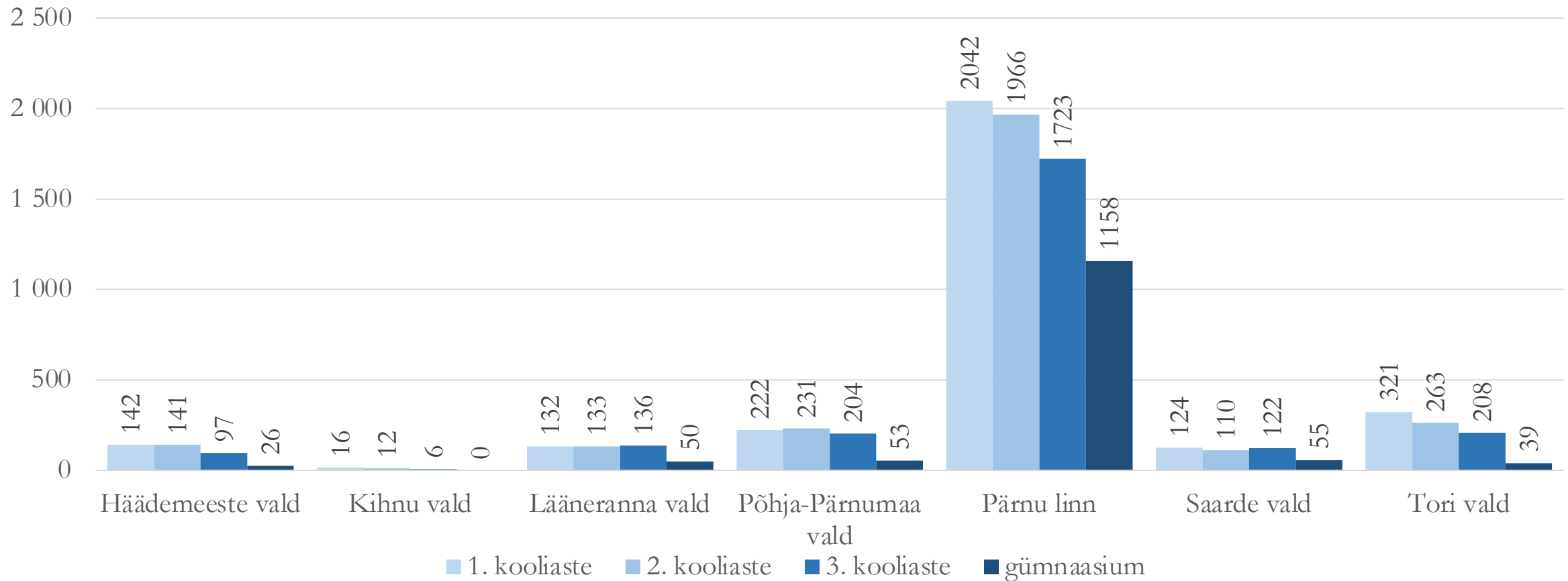
Õpilaste arv maakonna koolides omandi lõikes

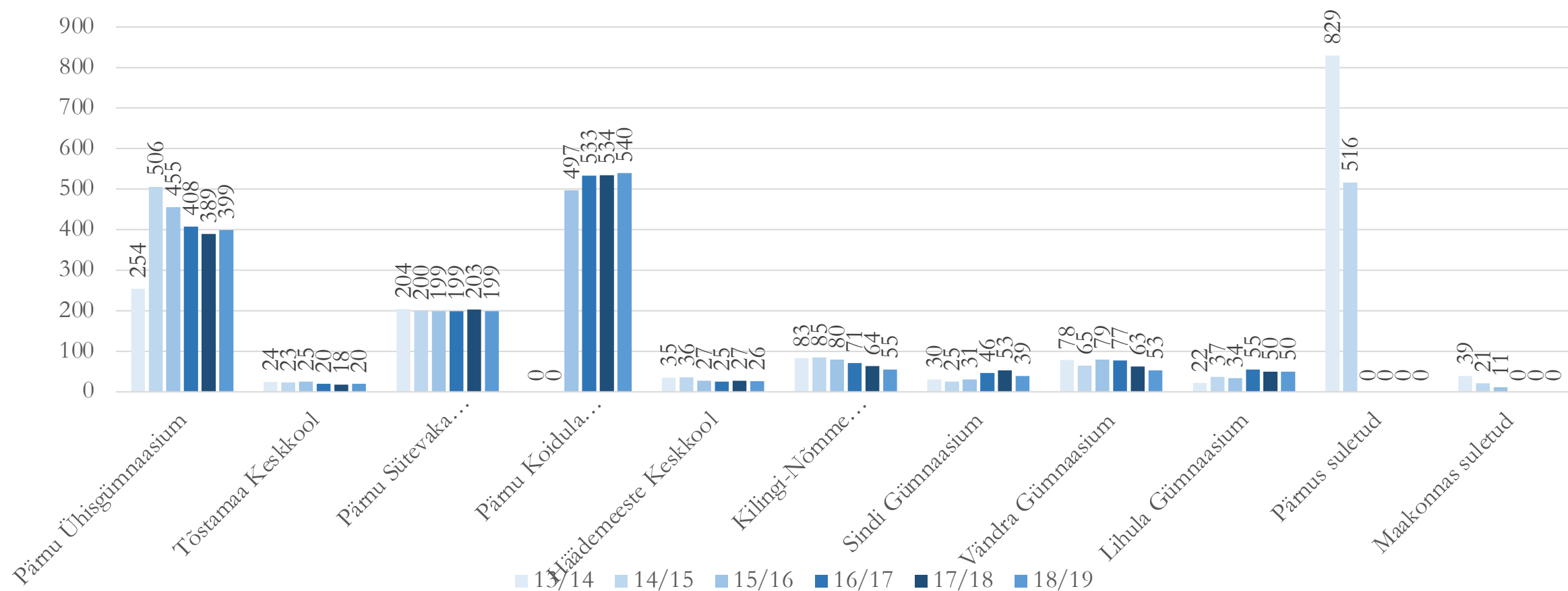
Õpilaste arv Pärnu maakonna koolides õppeaastal 18/19

Õpilaste arv Pärnu maakonna koolides kooliastmete ja omavalitsuste lõikes õppeaastal 18/19

Gümnaasiumiõpe maakonnas

Pärnu linn

- Põhikoolide osas on Pärnu linna (sh osavallad) koolivõrk suuresti väljakujunenud ning kestlikkuse seisukohast suuri muudatusi ei vaja. Erakoolidel on linna koolivõrgus oluline roll õppekohtade tagamisel ja haridusvalikute mitmekesistamisel.
- Nõudlus hakkab põhikooli kohtade osas lähiaastatel vähenema, 2030 on õpilasi ligi 15% vähem.
- Gümnaasiumiealiste hulk suureneb, teemaks võib olla lisakohtade avamine riigigümnaasiumis.
- Vajaduse ja kestlikkuse seisukohast on eraldi küsimuseks Tõstamaa Keskkooli gümnaasiumiastme roll ja tulevik Pärnu haridusvõrgus.
- Pärnu kui gümnaasiumihariduse andja maakonnas?

Tori vald

- Põhikoolidena on kõik 4 valla kooli kestlikud (Are, Sauga, Sindi, Tori).
- Gümnaasiumiastme säilitamine Sindis on jätkusuutlikkuse seisukohast küsitav.
- Tammiste piirkonda oleks põhjendatud algkooli (1-4 klassi) rajamine.
- Sauga Põhikooli uue hoone ehitus on samuti põhjendatud.
- Eraldi küsimuseks on Sindi Gümnaasiumi füüsiline keskkond, kaaluda tuleks uue taristu rajamist (9-klassiline kool).

Põhja-Pärnumaa vald

- Seitsme kooli pidamine ei ole kestlik. Tuleviku koolimudeli valikul on erinevaid võimalusi, kuid põhikooliastmes on õpilaste arvult nii täna kui ka pikas vaates jätkusuutlikud ainult Vändra Gümnaasium ja Pärnu-Jaagupi Põhikool.
- Tootsi piirkonnas on arvestades geograafilist eripära ja tuleviku nõudlust vajalik kooli säilitamine. Sõltuvalt reaalsest oma vallast pärinevate õpilaste arvust vajab tulevikus kaalumist, kas kõikides põhikooliastmetes.
- Gümnaasiumiastme säilitamine Vändras on jätkusuutlikkuse seisukohast küsitav.
- Investeeringuvajadus olemasolevate hoonete kaasajastamiseks on vähemalt 15 miljonit eurot. Arvestades valla finantspositsiooni ei ole olemasoleva põhitegevuse tulemi ja laenuvõime juures sellises mahus investeeringute elluviimine 10 aasta jooksul võimalik ega ka mõistlik.

Lääneranna vald

- 7 kooli on Lääneranna valla jaoks liiga palju.
- Ainus kestlik põhikool on Lihula.
- Kättesaadavuse seisukohast on põhjendatud algklasside (I-II kooliaste) säilitamine Koongas ja Varblas.
- Taristu vajab kõikides kohtades kaasajastamist, tänane finantsvõimekus sunnib investeerimise asemel esmalt pigem kärpima.
- Metsküla, Kõmsi, Lõpe ja Virtsu tulevik?

Häädemeeste vald

- Linna ääres on kitsas, kaugemal hõre.
- Häädemeeste Keskkooli reorganiseerimine Häädemeeste Põhikooliks ehk gümnaasiumiastme sulgemine?
- Metsapoole Põhikooli reorganiseerimine 6-klassiliseks kooliks?

Saarde vald

- Gümnaasiumiaste?
- III kooliaste Surjus?

Kas näha kirvest või võimalust ja uut kvaliteeti?

Kirves:

- 9 asemel 3 gümnaasiumi?
- 8 algkooli/põhikooli kinni (Lääneranna, Põhja-Pärnumaa)?
- III kooliastme konsolideerimine Häädemeestes/Saardes?

Mis peaks tulema asemele:

- Uus (multi)funktsionaalne taristu?
- Võimekus õpetajate ja tugispetsialistide palkadeks?
- Finantssuutlikkuse parendamine/säilitamine?
- Strateegiline koostöö gümnaasiumihariduse arendamisel maakonnas?
- Timmitud ühistransport?
- ...

Aitäh!

Kontakt

OÜ Cumulus Consulting

Reg nr: 11278945

Aadress: Maakri 25, 10148 Tallinn

Tel: +372 529 7984

E-mail: info@cumulus.ee